

พัฒนาการเรียนการสอนร่วมกับมหาวิทยาลัยต่างประเทศอาจเป็นที่นิยม ส่วนหลักสูตรภาษาไทยต้องปรับตัวโดยแนวทางการเรียนการสอนและการวิจัยอาจเปลี่ยนไป โดยการเรียนการสอนอาจเน้นระบบโมดูลมากขึ้น และการเน้นการวิจัยเน้นการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมจริงที่เกิดขึ้นในสังคมทั้งในระดับประเทศและอาเซียน

1.2 ด้านนิสิต

1.2.1 การพัฒนาคุณภาพนิสิตเพื่อให้ได้นิสิตที่มีความรู้ความสามารถในวิชาชีพคณะมีนโยบายในการพัฒนาคุณภาพนิสิตที่มีคุณสมบัติถึงพร้อมด้านวิชาชีพสิ่งแวดล้อม เริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2558 เป็นต้นมา โดยปัจจุบันคณะได้ปรับปรุงหลักสูตรปริญญาตรีทุกหลักสูตรทั้งในรูปแบบปรับปรุงเล็กน้อยและปรับปรุงโครงสร้างในกรณีหลักสูตรนั้นครบรอบปรับปรุง โดยให้หลักสูตรปรับปรุงรายวิชาเดิมและรายวิชาใหม่ ให้สอดคล้องกับข้อบังคับสภาวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ว่าด้วยการประกอบวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีควบคุมสาขาการวิเคราะห์ผลกระทบบสิ่งแวดล้อมด้านวิทยาศาสตร์และการควบคุมมลพิษ พ.ศ. 2557 ซึ่งจะให้นิสิตที่จบการศึกษาหลักสูตรปริญญาตรีของคณะมีสิทธิ์สอบขอใบอนุญาตประกอบวิชาชีพสาขาการวิเคราะห์ผลกระทบบสิ่งแวดล้อมด้านวิทยาศาสตร์และการควบคุมมลพิษ ซึ่งเป็นตลาดงานสำคัญในอนาคตที่รองรับนิสิตทั้งในภาคอุตสาหกรรมและบริษัทที่ปรึกษาด้านสิ่งแวดล้อม

1.2.2 การพัฒนานิสิตให้มีอัตลักษณ์ และทักษะด้านภาษาอังกฤษ (ภาษาอาเซียน) การคิดวิเคราะห์ ความคิดสร้างสรรค์ คุณธรรมจริยธรรม

คณะได้ริเริ่มพัฒนานิสิตของคณะให้มีอัตลักษณ์เฉพาะ โดยการเป็นนักสิ่งแวดล้อม โดยคณะได้ประกาศเป็นนโยบาย “การดำรงตนที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม” โดยการส่งเสริมให้นิสิตตระหนักและสร้างเสริมพฤติกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ผ่านการบูรณาการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมทั้งในและนอกหลักสูตร

คณะได้ริเริ่มการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ โดยได้จัดหาบุคลากรชาวต่างประเทศ มาดำเนินการส่งเสริมการสื่อสารภาษาอังกฤษบุคลากรและนิสิต โดยคณะได้จัดกิจกรรมพัฒนาการสื่อสารภาษาอังกฤษแก่บุคลากรโดยจัดกิจกรรมการพัฒนาด้านภาษาเดือนละครั้ง สำหรับนิสิตคณะได้จัดกิจกรรมส่งเสริมการสื่อสารภาษาอังกฤษแก่ทุกหลักสูตรสัปดาห์ละหนึ่งครั้ง อย่างไรก็ตามพบว่านิสิตส่วนมากมีทักษะเชิงลบในการเรียนรู้การสื่อสารภาษาอังกฤษ ปัจจุบันคณะจึงได้มอบให้หลักสูตรไปคิดค้นหาวิธีการสร้างแรงบันดาลใจให้นิสิตเกิดทัศนคติที่ดีในการเรียนรู้และการสื่อสารภาษาอังกฤษ ซึ่งพบว่าต้องใช้เวลาในการเปลี่ยนแปลง

ด้านการคิดวิเคราะห์ การส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ และการสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม คณะได้ให้ทุกหลักสูตรและรายวิชาสอดแทรกบูรณาการมิติการพัฒนาการคิดเชิงวิเคราะห์ การส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ และการสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม รวมทั้งสอดแทรกในกิจกรรมประกอบ

รายวิชาทั้งในชั้นเรียนและภาคสนาม ตลอดจนส่งเสริมให้นิสิตเกิดทักษะกระบวนการเหล่านี้ในกิจกรรมฝึกงาน ณ สถานประกอบการ ซึ่งนิสิตระดับปริญญาตรีแต่ละคนต้องออกไปฝึกงานวิชาชีพสิ่งแวดล้อมในหน่วยงานต่างๆ เป็นระยะเวลาประมาณ 3 เดือน

ในอนาคต คณะคาดว่าจะการฝึกทักษะทางวิชาชีพจะเป็นประเด็นสำคัญการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของนิสิต เนื่องจากตลาดแรงงานจะมีความต้องการบุคคลที่เข้าทำงานต้องมีทักษะเบื้องต้นด้านวิชาชีพ ด้านการคิดเชิงวิเคราะห์ ด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษ ด้านการปรับตัวกับผู้ร่วมงาน และด้านกิริยามารยาทไทยและสากล

1.2.3 แนวทาง/กลยุทธ์การรับนิสิตใหม่ให้เป็นไปตามแผนและการเพิ่มจำนวนนิสิตต่างชาติ

คณะได้ดำเนินการทบทวนจำนวนการรับนิสิตเข้าศึกษาในแต่ละหลักสูตร ซึ่งปัจจุบันจำนวนนิสิตในระดับปริญญาตรี ส่วนใหญ่เป็นไปตามเป้าหมาย และเมื่อข้อบังคับของสภาวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีว่าด้วยการประกอบวิชาชีพมีผลบังคับใช้ คาดว่าจะมีผู้สนใจเข้าศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาตรีมากขึ้น ซึ่งอาจจำเป็นต้องจำกัดจำนวน เพราะคณะอาจประสบปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาด้านสัดส่วนจำนวนอาจารย์ต่อนิสิต

คณะพบว่าจำนวนนิสิตในหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่มีแนวโน้มลดลงไม่เป็นไปตามเป้าหมาย สาเหตุจากความต้องการการเข้าศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาลดลงซึ่งพบเป็นปัญหาเช่นเดียวกันในหลายมหาวิทยาลัย คณะได้ทบทวนปัญหาและแนวทางแก้ไขโดยให้ทุกหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาปรับทิศทางหลักสูตรให้มีโครงสร้างหลักสูตรและรายวิชาที่มีลักษณะเฉพาะมากยิ่งขึ้นและเน้นกลุ่มเป้าหมายที่ชัดเจนมากขึ้น โดยสนองตอบความต้องการการเรียนรู้และการพัฒนาทักษะด้านวิจัยสาขาวิชาเฉพาะที่เป็นที่ต้องการของตลาดมากยิ่งขึ้น รวมทั้งให้ศูนย์วิจัยเฉพาะทางที่คณะตั้งขึ้นสนับสนุนการเรียนการสอนในหลักสูตร ซึ่งศูนย์วิจัยจะเป็นหน่วยงานขับเคลื่อนการแสวงหาทุนวิจัยเพื่อสนับสนุนนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาของคณะและศูนย์วิจัยจะส่งเสริมการทำวิจัยของนิสิตในประเด็นวิจัยที่ตอบโจทย์ประเทศ

คณะมีเป้าหมายการเปิดหลักสูตรนานาชาติระดับบัณฑิตศึกษาสาขาวิชา Sustainability Science ในปีการศึกษา 2561 เป็นต้นไป ซึ่งคาดว่าหลักสูตรนี้จะเป็นที่สนใจของคนต่างชาติที่ต้องการมาศึกษาต่อที่คณะ อีกทั้งปัจจุบันคณะได้ริเริ่มกิจกรรมทางวิชาการกับ University of Toronto ซึ่งในแต่ละปีการศึกษามหาวิทยาลัยแห่งนี้ได้ส่งนิสิตมาทำวิจัยร่วมกับคณะ ประมาณ 2-3 คน เป็นระยะเวลา 3 เดือน ทำให้คณะเกิดบรรยากาศความเป็นสากล และเกิดแรงผลักดันให้บุคลากรในคณะตื่นตัวในการแสวงหาความร่วมมือการพัฒนากิจกรรมทางวิชาการกับมหาวิทยาลัยในต่างประเทศมากยิ่งขึ้น

ส่วนนิสิตต่างชาติที่จะเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีของคณะนั้น อาจมีข้อจำกัดหลายประการ ที่สำคัญที่สุด คือ อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่ในคณะไม่สามารถสอนเป็นภาษาอังกฤษได้ รวมทั้งขาดทักษะความเป็นสากลในการสอน การออกข้อสอบ การตรวจข้อสอบ และการให้คะแนน ที่เป็นภาษาอังกฤษ

ตลอดจนการสอนเสริม (Tutorial) เนื่องจากอาจารย์ส่วนใหญ่จบการศึกษาจากสถาบันการศึกษาภายในประเทศ ซึ่งถ้าต้องการการพัฒนาอาจารย์กลุ่มนี้ต้องใช้งบประมาณจำนวนมาก ที่ต้องส่งไปสังเกตเรียนรู้และฝึกทักษะการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยในต่างประเทศ ถ้าจะพัฒนาประเด็นนี้จำเป็นต้องใช้งบประมาณสนับสนุนจากมหาวิทยาลัย หรือ อีกนัยหนึ่งในกรณีนิสิตที่มาจากอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง นิสิตเหล่านี้ก็จำเป็นต้องมาเรียนรู้ภาษาไทยก่อนเป็นระยะเวลา 1 ปี เพื่อจะเข้าศึกษาต่อ ซึ่งพบว่าไม่เป็นที่นิยมเพราะนิสิตเห็นว่าเป็นการเสียเวลา ดังนั้นการเพิ่มนิสิตต่างชาติในหลักสูตรระดับปริญญาตรีของคณะ จำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนทรัพยากรจากมหาวิทยาลัยอย่างมากดังเหตุผลที่กล่าวมาแล้ว

แนวโน้มในอนาคต นิสิตระดับปริญญาตรีอาจมีจำนวนคงที่ในแต่ละปี แต่นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาอาจมีจำนวนลดลงหรือเพิ่มมากขึ้น ขึ้นอยู่กับการปรับทิศทางของแต่ละหลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตรใหม่ที่ตรงกับความต้องการของประเทศและอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง รวมทั้งประสิทธิภาพการดำเนินงานของศูนย์วิจัยของคณะที่จะสามารถเกี่ยวพันในแต่ละหลักสูตร รวมทั้งบริบทความต้องการในอนาคตอาจต้องการหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาที่จัดการเรียนการสอนในลักษณะสากล ซึ่งการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติของคณะอาจสร้างโอกาสให้คณะมีจำนวนนิสิตต่างชาติมากยิ่งขึ้น

1.3 ด้านอาจารย์

1.3.1 การพัฒนาให้อาจารย์ผลิตงานวิจัยที่มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง มุ่งวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรม/สิ่งประดิษฐ์ เพื่อตอบสนองการพัฒนาของประเทศ

ในปี พ.ศ. 2559 คณะได้ริเริ่มจัดตั้งศูนย์และหน่วยวิจัยเฉพาะทาง 4 ศูนย์ ประกอบด้วย หน่วยวิจัยการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ศูนย์วิจัยพลังงานและสิ่งแวดล้อม ศูนย์วิจัยและฝึกอบรมสิ่งแวดล้อมศึกษา และศูนย์วิจัยนานาชาติการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน และคณะส่งเสริมให้อาจารย์แต่ละคนสมัครเข้าร่วมกิจกรรมวิจัยของแต่ละหน่วยและศูนย์ตามที่อาจารย์แต่ละคนสนใจ โดยคณะต้องการให้ศูนย์วิจัยดังกล่าวเป็นกลไกขับเคลื่อนกิจกรรมการเรียนการสอน การวิจัย การแสวงหาแหล่งทุน สนับสนุนอาจารย์ประจำหลักสูตรและนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาในการทำงานวิจัย รวมทั้งสนับสนุนการเรียนการสอนและโครงการนิสิตระดับปริญญาตรี

ปัจจุบันคณะเริ่มได้รับการยอมรับจากหน่วยงานต่างๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศด้านการวิจัย คณะส่งเสริมและสนับสนุนให้อาจารย์ริเริ่มงานวิจัยที่สนองความต้องการของประเทศและความต้องการขององค์กรนานาชาติ ทำให้ในปีงบประมาณ 2559-2560 กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้สนับสนุนงบประมาณวิจัย “การศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมสิ่งแวดล้อมจากโครงการพัฒนาเขื่อนไฟฟ้าพลังน้ำในแม่น้ำโขงสายประธาน” จำนวน 6 ล้านบาท และในปีงบประมาณ 2560-2561 กระทรวงกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีแผนว่าจ้างคณะให้ดำเนินการศึกษาการปรับตัวของเกษตรกรรายย่อยต่อผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ซึ่งวงงบประมาณขั้นต้นของ

กระทรวงที่สนับสนุนคณะตั้งไว้ 10 ล้านบาท รวมทั้งเครือข่ายแผนงานวิจัยห้าปี (2558-2563) ในโครงการ Urban Climate Resilience in Southeast Asian Countries ซึ่งมีมหาวิทยาลัยจากประเทศแคนาดา คือ University of Toronto, University of Ottawa, York University รวมทั้งสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย ดำเนินการสนับสนุนกิจกรรมวิจัยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในห้าประเทศอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง โดยมอบหมายให้คณะเป็นหน่วยงานกลางของประเทศไทยในการดำเนินการประสานงานวิจัยในประเทศไทยซึ่งมีงบประมาณสนับสนุนรายปีขั้นต้นประมาณ 5 แสนบาท ซึ่งทำให้คณาจารย์ในคณะได้มีโอกาสเรียนรู้และทำงานวิจัยร่วมกับนักวิจัยจากมหาวิทยาลัยในประเทศอนุภูมิภาคแม่น้ำโขงและนักวิจัยจากประเทศแคนาดา นอกจากนี้เครือข่ายมหาวิทยาลัยในประเทศอังกฤษ นำโดย University of York ได้ริเริ่มจัดทำโครงการวิจัยด้านการเกษตรและ สิ่งแวดล้อม โดยมีพื้นที่วิจัยในประเทศกัมพูชา ลาว เมียนมาร์ และไทย ซึ่งโครงการวิจัยจะเริ่มดำเนินการปลายปีงบประมาณ 2560 ซึ่งคณะได้รับมอบหมายให้เป็นหน่วยงานประสานงานกับนักวิชาการในมหาวิทยาลัยต่างๆ ในประเทศกัมพูชา ลาว เมียนมาร์ และไทย ซึ่งขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการจัดทำรายละเอียดข้อเสนอโครงการ

ในอนาคต คณะคาดว่าโครงการริเริ่มกิจกรรมวิจัยดังกล่าวข้างต้นจะช่วยส่งเสริมให้อาจารย์ในคณะ รวมทั้งนิสิตได้โอกาสมีส่วนร่วมกิจกรรมวิจัยกับนักวิจัยระดับนานาชาติ รวมทั้งการผลิตผลงานวิจัยที่ตอบสนองความต้องการประเทศและอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง และสร้างชื่อเสียงให้คณะและมหาวิทยาลัยในอนาคต

1.3.2 การส่งเสริมหรือพัฒนาอาจารย์ขอตำแหน่งทางวิชาการ

ในปีงบประมาณ 2559 คณะได้ให้อาจารย์แต่ละคนจัดทำแผนการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ ปัจจุบันผลการสำรวจพบว่าอาจารย์ส่วนใหญ่ได้เตรียมการจัดทำเอกสารประกอบการสอนและตำรา แต่อาจารย์ส่วนใหญ่มีความกังวลด้านงานวิจัย ซึ่งอาจารย์ของคณะส่วนใหญ่ยังอยู่ในวัยหนุ่มสาวขาดประสบการณ์การทำวิจัยรวมทั้งการตีพิมพ์ผลงานวิจัย ซึ่งคาดว่าจะการผลักดันนโยบายของคณะในการตั้งศูนย์วิจัยจะทำให้เกิดการผลิตผลงานวิจัยของแต่ละคน เข้าสู่การตีพิมพ์ผลงานวิจัยในวารสารในระดับชาติ และระดับนานาชาติ

อนึ่งคณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ เป็นคณะที่จัดตั้งใหม่โดยมีอายุการจัดตั้งแค่สิบปีเศษบุคลากรส่วนใหญ่อายุน้อยมีประสบการณ์วิจัยจำกัด จำเป็นต้องใช้เวลาในการบ่มเพาะ การตั้งศูนย์วิจัยภายในคณะจะเป็นกลไกสำคัญที่ส่งเสริมทำให้คณาจารย์ในคณะก้าวสู่ตำแหน่งทางวิชาการได้มากยิ่งขึ้นในอนาคตอันใกล้

ในอนาคต คาดว่าคณาจารย์ในคณะส่วนใหญ่จะสามารถเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการได้ และจะเป็นไปได้มากยิ่งขึ้นถ้ามหาวิทยาลัยมีมาตรการสนับสนุน เช่น การจัดอบรมการเขียนตำราและหนังสือ การ

จัดอบรมการเขียนบทความเพื่อการตีพิมพ์ในวารสารนานาชาติ เป็นต้น รวมทั้งการรับอาจารย์ใหม่ควรรับอาจารย์ที่จบปริญญาเอกจากสถาบันการศึกษาต่างประเทศ

1.4 ด้านการบริการวิชาการ/ทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม เพื่อสร้างความเข้มแข็งของสังคมและชุมชน

ด้านการบริการวิชาการ คณะมีศูนย์บริการวิชาการอย่างเป็นทางการ โดยมีโครงการให้บริการตรวจวิเคราะห์คุณภาพสิ่งแวดล้อมทางห้องปฏิบัติการ ประกอบด้วยการวิเคราะห์ตัวแปรคุณภาพน้ำ น้ำเสีย อากาศ ดิน และขยะมูลฝอย ซึ่งมีหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนมาใช้บริการ อย่างไรก็ตามแม้กิจกรรมบริการวิชาการ ณ ที่ตั้งแห่งนี้ ได้ให้บริการแก่หน่วยงานต่างๆ แต่มีข้อจำกัดเนื่องจากมีจำนวนบุคลากรจำกัด เพราะบุคลากรซึ่งเป็นนักวิทยาศาสตร์มีภาระงานสนับสนุนการสอนทางห้องปฏิบัติการ ในขณะที่มีความต้องการใช้บริการจากหน่วยงานภายนอกในระดับมาก คณะต้องการให้มหาวิทยาลัยและสภามหาวิทยาลัยริเริ่มนโยบายในการส่งเสริมให้คณะต่างๆ สามารถสร้างรายได้จากกิจกรรมบริการวิชาการ โดยการออกระเบียบมหาวิทยาลัยที่เอื้อต่อกิจกรรมในลักษณะนี้ในอนาคต ซึ่งปัจจุบันพบว่ามีข้อจำกัดหลายประการ

คณะได้มีการให้บริการวิชาการแก่หน่วยงานภาครัฐและชุมชนหลากหลายประการ บุคลากรของคณะได้รับเชิญไปเป็นวิทยากร เป็นที่ปรึกษาด้านสิ่งแวดล้อม ได้รับเชิญจากสถาบันการศึกษาต่างๆ เป็นคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ เป็นต้น

ในอนาคต เนื่องจากคณะมีจำนวนบุคลากรน้อย คณะได้ส่งเสริมกิจกรรมทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม นอกจากให้บุคลากรของคณะได้ร่วมกิจกรรมกลางด้านทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้นแล้ว ปัจจุบันคณะได้ส่งเสริมให้คณาจารย์บูรณาการงานทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมในรายวิชาและกิจกรรมวิชาการภาคสนามของรายวิชา รวมทั้งกิจกรรมโครงการหนึ่งหลักสูตรหนึ่งชุมชน ซึ่งส่งผลทำให้เกิดชุมชนต้นแบบที่กิจกรรมเหล่านี้ได้ลงไปในพื้นที่เดียวกันในหลายปี ซึ่งการบูรณาการกิจกรรมทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมเข้ากับกิจกรรมวิชาการคาดว่าจะมีมากยิ่งขึ้นในอนาคต

1.5 ด้านการบริหารจัดการ

1.5.1 การบริหารจัดการตามธรรมาภิบาล ความโปร่งใส

คณะเน้นการบริหารจัดการภายในคณะโดยใช้หลักธรรมาภิบาล การบริหารงานด้านวิชาการ ด้านบุคลากร ด้านพัสดุและการเงิน ด้านการจัดสรรงบประมาณ ด้านการประเมินผลการปฏิบัติราชการประจำปี ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา เป็นต้น ใช้การแต่งตั้งคณะกรรมการโดยมีผู้แทนจากทุกหลักสูตร มีส่วนร่วมในการตัดสินใจการบริหารงานในกิจการต่างๆ ของคณะ กิจกรรมการผู้บริหารคณะสามารถตรวจสอบได้ตลอดเวลาจากบุคลากรในคณะ

ผู้บริหารคณะเปิดรับข้อร้องเรียนจากบุคลากรคณะ และเปิดรับการเข้าหาหรือข้อสงสัยและปัญหาต่างๆ เกี่ยวกับประเด็นการบริหารในมิติต่างๆ

1.5.2 การเพิ่มรายได้ และลดรายจ่าย

คณะได้ตระหนักถึงข้อจำกัดด้านงบประมาณในปัจจุบันและอนาคต คณะมีเป้าหมายเพิ่มรายได้นอกจากค่าธรรมเนียมและค่าหน่วยกิต โดยพิจารณาโอกาสสร้างรายได้จากการให้บริการวิชาการโดยการตรวจวิเคราะห์คุณภาพสิ่งแวดล้อม ซึ่งหน่วยงานต่างๆ ซึ่งหน่วยงานและองค์กรต่างๆ มีความต้องการมาก แต่คณะเผชิญปัญหาข้อจำกัดด้านกฎระเบียบของมหาวิทยาลัย ซึ่งถ้าสภามหาวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยสามารถผ่อนคลายหรือพัฒนากฎระเบียบที่เอื้อต่อกิจกรรมนี้ จะสามารถสร้างรายได้ให้คณะเพิ่มมากยิ่งขึ้น รวมทั้งสร้างชื่อเสียงความโดดเด่นให้คณะและมหาวิทยาลัยอีกด้วย

นอกจากนี้คณะได้มีเป้าหมายการเพิ่มรายได้จากกิจกรรมวิจัยและการบริการวิชาการ ด้วยปัจจุบันคณะได้รับการเสนอชื่อให้จัดทำข้อเสนอในการศึกษาในประเด็นเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในมิติต่างๆ จากหน่วยงานทั้งภายในและต่างประเทศ ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้ถ้าคณะได้รับให้เป็นหน่วยงานที่ได้รับการคัดเลือกจะสามารถสร้างรายได้ให้คณะได้มาก รวมทั้งเสริมสร้างศักยภาพการวิจัยแก่บุคลากรและนิสิต อย่างไรก็ตามในปัจจุบันบุคลากรส่วนใหญ่ของคณะยังมีข้อจำกัดด้านภาษาและประสบการณ์วิจัย ทำให้งบประมาณจากส่วนนี้ไม่สามารถเพิ่มได้อย่างชัดเจนในระยะเวลานี้แต่มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากบุคลากรบางส่วนในคณะมีศักยภาพในการพัฒนางานด้านนี้

การลดรายจ่าย คณะมีนโยบายประหยัดในหลายลักษณะ โดยการบูรณาการกิจกรรมวิชาการต่างๆ เข้าด้วยกันในกรณีที่กิจกรรมที่สามารถใช้ทรัพยากรร่วมกันได้ การประหยัดกระดาษและสิ่งพิมพ์ การใช้งบประมาณอย่างคุ้มค่า เป็นต้น

ในอนาคต การเพิ่มรายได้จากกิจกรรมวิจัยและการบริการแก่หน่วยงานภายนอกจะเป็นอีกแหล่งรายได้ของคณะ ถ้ามหาวิทยาลัยและสภามหาวิทยาลัยส่งเสริมให้คณะดำเนินงานกิจกรรมแบบธุรกิจด้านการบริการวิชาการโดยเฉพาะการให้บริการตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการ โดยผ่อนปรนกฎระเบียบจะสามารถทำให้คณะมีรายได้มากยิ่งขึ้น ด้านการวิจัย ในอนาคตศูนย์วิจัยจะเป็นกลไกขับเคลื่อนในการแสวงหาแหล่งเงินทุนเพื่อสนับสนุนงานวิจัยคณะและนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา

1.5.3 การประหยัดพลังงาน

คณะได้ประกาศนโยบายประหยัดพลังงานในทุกรูปแบบ การใช้พลังงานไฟฟ้าอย่างประหยัด การรณรงค์ให้บุคลากรและนิสิตปิดปิดเครื่องปรับอากาศและไฟฟ้า การสร้างความตระหนักแก่นิสิตในการมีส่วนร่วมการประหยัดไฟและน้ำ การจัดการขยะมูลฝอย เป็นต้น

ในอนาคต จะมีการกำหนดเป้าหมายเกี่ยวกับการลดการใช้พลังงาน เช่น การกำหนดเป้าหมายการลดค่าพลังงานไฟฟ้า 10% การกำหนดบุคคลในคณะให้รับผิดชอบและบริหารพลังงาน รวมทั้งการลงทุนการติดตั้งระบบเปิด-ปิดไฟฟ้าอัตโนมัติ เป็นต้น

สิ่งที่คณะต้องการพัฒนาและดำเนินการนอกเหนือจากประเด็นที่กำหนดในข้อ 2 ในอนาคต

ด้วยคณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เป็นสถาบันจัดการศึกษาด้านสิ่งแวดล้อมในระดับคณะหนึ่งเดียวในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปัจจุบันคณะได้สร้างเครือข่ายกับคณะสิ่งแวดล้อมกับมหาวิทยาลัยต่างๆ ในประเทศอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง และคณะได้รับมอบหมายจากที่ประชุมคณบดีคณะสิ่งแวดล้อมในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขงให้คณะเป็นองค์กรกลางประสานงานในการพัฒนาหลักสูตรและกิจกรรมวิจัยสิ่งแวดล้อมในประเทศอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง อีกทั้งคณะมีกิจกรรมวิชาการเชื่อมโยงกับคณะสิ่งแวดล้อมกับบางมหาวิทยาลัยของประเทศสหรัฐอเมริกา แคนาดา และอังกฤษ

ดังนั้น จากต้นทุนของคณะดังกล่าวที่ริเริ่มข้างต้น คณะคาดหวังว่าจะพัฒนาคณะในอนาคตให้มีความโดดเด่นในลักษณะเป็นศูนย์กลางการเรียนการสอนและกิจกรรมวิจัยและพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อมของประเทศอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง ซึ่งคาดว่าในอนาคตคณะอาจมีการพัฒนาหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาโดยเน้นการวิจัย (Research Base) ซึ่งจะช่วยให้เอื้อต่อการเปิดรับนิสิตจากอนุภูมิภาคแม่น้ำโขงและอาเซียนมากยิ่งขึ้น ดังนั้นคณะคาดหวังการได้รับการสนับสนุนทางนโยบายจากมหาวิทยาลัย เพื่อผลักดันให้คณะสามารถพัฒนาคณะบรรลุทิศทางการพัฒนาดังกล่าว

ส่วนที่ 2

แผนกลยุทธ์

คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์

พ.ศ. 2560-2564

ปรัชญา วิสัยทัศน์ ค่านิยมองค์กร พันธกิจ อัตลักษณ์นิสิต

ปรัชญา

สิ่งแวดล้อมที่ดี เป็นพื้นฐานของการพัฒนาที่ยั่งยืน และความสุขของมวลมนุษยชาติ

วิสัยทัศน์

คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เป็นศูนย์กลางความร่วมมือ การพัฒนาการศึกษาและการวิจัยด้านสิ่งแวดล้อมในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง

ค่านิยมองค์กร

SMART = “จริงใจ ถ่อมตน มุ่งมั่นสู่ความสำเร็จ รับผิดชอบ คิดลุ่มลึก”

S = Sincerity เป็นองค์กร แห่งความจริงใจ เป็นองค์กรที่สังคมเชื่อถือได้

M = Modest เป็นองค์กร ที่อ่อนน้อม ถ่อมตัว พอเพียง

A = Aspiration เป็นองค์กร ที่มุ่งมั่นสู่ความสำเร็จ

R = Responsibility เป็นองค์กร ที่รับผิดชอบต่อสังคม

T = Thoughtfulness เป็นองค์กร แห่งรากปัญญา ส่งเสริมนวัตกรรมความคิดอย่างแยบคาย
ลุ่มลึก

พันธกิจ

1. ผลิตบัณฑิตสาขาวิชา เทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม การจัดการสิ่งแวดล้อมและทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมศึกษา ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาการและวิชาชีพในระดับปริญญาตรี และบัณฑิตศึกษาเพื่อเป็นทรัพยากรบุคคลรับใช้สังคมไทยและสากล

2. ผลิตงานวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ และสรรค์สร้างนวัตกรรม การประยุกต์ใช้องค์ความรู้และเทคโนโลยีเพื่อการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมของประเทศไทย อนุภูมิภาคแม่น้ำโขง และอาเซียน

3. ในการบริการวิชาการสิ่งแวดล้อมในด้านต่างๆ แก่หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชน อาทิเช่น การตรวจวิเคราะห์คุณภาพสิ่งแวดล้อม การจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม การให้คำปรึกษาการจัดการมลพิษด้านต่างๆ การพัฒนาศักยภาพองค์กรและชุมชน เป็นต้น ครอบคลุมพื้นที่ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ

4. ร่วมจัดกิจกรรมทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม โดยส่งเสริมให้บุคลากรในองค์กรมีความภาคภูมิใจในอัตลักษณ์ ประเพณี และวัฒนธรรมไทย เชื่อมโยงสู่อาเซียน

อัตลักษณ์นิสิต

นิสิตกับการช่วยเหลือสังคมและชุมชน

เป้าหมายหลักของแผน

1) พัฒนาหลักสูตรและจัดการเรียนการสอนได้มาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษาระดับดี รายวิชาที่เปิดสอนสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ของสภาวิชาชีพฯ

2) การพัฒนางานวิจัยร่วมกับหน่วยงานระดับชาติและระดับนานาชาติ

3) คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม สามารถดำเนินงานกิจกรรมได้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผน

ตัวชี้วัดตามเป้าหมายหลักของแผน

- 1) ทุกหลักสูตรในระดับมีรายวิชาเปิดสอนตามข้อกำหนดของสภาวิชาชีพ
- 2) มีงานวิจัยร่วมกับหน่วยงานระดับชาติและระดับนานาชาติ

ยุทธศาสตร์และเป้าประสงค์

เพื่อให้เป็นไปตามปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ และสอดคล้องกับแผนกลยุทธ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จึงกำหนดยุทธศาสตร์ ดังนี้
ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพภายใต้การจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรที่ทันสมัย ตามเกณฑ์คุณภาพ และมาตรฐานของชาติและสากล

เป้าประสงค์ที่ 1.1 หลักสูตรได้รับการรับรองเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐาน ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQR) หลักสูตรวิชาชีพได้รับการรับรองจากองค์กรวิชาชีพระดับชาติ /นานาชาติ สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้งานและการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก

เป้าประสงค์ที่ 1.2 บัณฑิตเป็นผู้มีทักษะทางด้านวิชาชีพ และทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่สอดคล้องกับอัตลักษณ์นิสิตมหาวิทยาลัย

เป้าประสงค์ที่ 1.3 พัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนร่วมกับสถาบันทางวิชาการในภูมิภาคแม่น้ำโขง

ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาการวิจัยและสร้างสรรค์เพื่อสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมที่สร้างคุณค่าทางวิชาการและมูลค่าเพิ่มให้กับชุมชนและสังคม

เป้าประสงค์ที่ 2.1 คณะมีศูนย์วิจัยเฉพาะทางในการขับเคลื่อนงานวิจัย ทั้งสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนและการวิจัยที่พัฒนาองค์ความรู้ใหม่

เป้าประสงค์ที่ 2.2 คณะมีผลงานวิจัย หรืองานสร้างสรรค์ หรือสิ่งประดิษฐ์ที่สามารถนำไปแก้ปัญหาของชุมชนและสังคม

เป้าประสงค์ที่ 2.3 คณะมีกิจกรรมวิชาการและวิจัยร่วมกับองค์กรหรือสถาบันระดับชาติและนานาชาติ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 เป็นศูนย์กลางการบริการวิชาการด้านสิ่งแวดล้อมแก่สังคม

เป้าประสงค์ที่ 3.1 คณะมีการให้บริการทางวิชาการด้านการให้คำปรึกษาการวิจัยและการวิเคราะห์สิ่งแวดล้อมแก่ชุมชนและสังคม

เป้าประสงค์ที่ 3.2 คณะบูรณาการกิจกรรมการเรียนการสอน การวิจัยผ่านการให้บริการวิชาการแก่ชุมชนในโครงการ 1 หลักสูตร 1 ชุมชน

ยุทธศาสตร์ที่ 4 อนุรักษ์ ฟื้นฟู และส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี และภูมิปัญญา ท้องถิ่นในฐานะทุนทางวัฒนธรรมที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ต่อสังคม

เป้าประสงค์ที่ 4.1 คณะร่วมอนุรักษ์ ฟื้นฟู พัฒนา ศิลปวัฒนธรรมประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่นผสมผสานวัฒนธรรมในระดับชาติและสากลบนฐานการบูรณาการจากการเรียนการสอนและการวิจัย

เป้าประสงค์ที่ 4.2 คณะมีการบูรณาการกิจกรรมทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ผ่านกิจกรรมการเรียนการสอนในหลักสูตร

ยุทธศาสตร์ที่ 5 พัฒนาระบบบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ และยกระดับการบริหารจัดการคณะตามหลักธรรมาภิบาล

เป้าประสงค์ที่ 5.1 คณะมีระบบบริหารจัดการองค์กรที่มีประสิทธิภาพสอดคล้อง ตามนโยบายของมหาวิทยาลัย

เป้าประสงค์ที่ 5.2 คณะมีระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ ที่มีประสิทธิภาพ

เป้าประสงค์ที่ 5.3 คณะมีระบบการบริหารงบประมาณ การเงินและพัสดุ ที่มีประสิทธิภาพและมาตรฐาน

เป้าประสงค์ที่ 5.4 คณะมีระบบพัฒนาบุคลากรที่มีคุณภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ 6 ส่งเสริมภาพลักษณ์ของคณะให้ได้รับการยอมรับ ในระดับอนุภูมิภาคแม่น้ำโขงและสากล

เป้าประสงค์ที่ 6.1 คณะมีการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติ

เป้าประสงค์ที่ 6.2 คณะมีการพัฒนาการเรียนการสอนและกิจกรรมวิชาการ ร่วมกับองค์กรและสถาบันนานาชาติ

ยุทธศาสตร์ที่ 7 พัฒนาสู่คณะสีเขียว และรักษ์สิ่งแวดล้อม

เป้าประสงค์ที่ 7.1 คณะมีการบริหารจัดการสภาพแวดล้อม เพื่อการอนุรักษ์พลังงานและทรัพยากร